

Matkaseurue sepeleenlaskutilaisuudessa Pälkjärven sankarihautausmaan muistomerkillä.

Sotahistoriaa Laatokan Karjalassa

Teksti ja kuvat: **Antti Maunuksela**

Järjestyksessään toinen Pirkkalan Reserviläiset ry:n sotahistoriallinen matka toteutettiin syyskuun ensimmäisenä viikonloppuna.

Matka suuntautui Laatokan Karjalaan, Lemettiin ja Tolvajärvelle. Molemmat kohteet tulivat kuuluisiksi Talvisodan taisteluista. Impilahdella sijaitseva Lemetti tuli kuuluisaksi tammi-helmikuussa 1940 käydyistä mottitaisteluissa. Korpiselän Tolvajärvellä puolestaan Aaro Pajari pysäytti venäläisten etenemisen joulukuussa 1939. Kauas on pitkä matka, joten matkaan lähdettiin perjantaina viiden aikaan aamulla. Jyväskylän kautta matka jatkui Niiralan rajanylityspaikalle. Iltapäivällä rajamuodollisuuksien jälkeen majoitauduttiin Jänisjärven rannalla olevaan Gardanika lomakylään, joka sijaitsee noin kymmenen kilometriä Suomen rajalta. Ruokailun jälkeen matka jatkui kohti Impilahden Lemettiä. Vaikka matkaa Lemettiin kertyikin sata kilometriä suuntaansa, ei se matkalaisia haitannut. Reitti kulki pitkin Laatokan upeita rantoja, joten katsottavaa ja ihasteltavaa riitti.

Tolvajärven matkailumajan ensimmäinen kerros.

Tolvajärven matkailumajan raunio.

Lementistä Sortavalaan

Lemetissä tutustuttiin sekä läntiseen että itäiseen Lemettiin. Lemetin mottialueella on edelleenkin nähtävissä Talvisodan aikaisia kaivantoja. Kaivantojen lisäksi maastosta löytyy rautaromua, jopa räjähtämättömiä ammuksiakin.

Lemetin sotahistoriaa selvitti Antti Maunuksela, jonka isoisä otti osaa Lemetin mottitaisteluihin Jääkäripataljoona 4:n riveissä. Samaisessa pataljoonassa palveli kuuluisa Lauri Törni. Myös Törnin tekemiset Lemetin alueella tulivat matkaseurueelle tutuiksi Antin kertomina.

Paluumatkalla majapaikkaan poikkesimme Sortavalaan. Valitettavasti illan pimeydessä ja vesisateessa ei kaupunki tullut tutuksi, eikä siitä saanut oikein kuvaa.

Tolvajärven harjua.

Tolvajärven maisemia.

Tolvajärven harjulla

Lauantain kohteena oli Tolvajärvi. Reitti Tolvajärvelle kulki pitkin rajavyöhykelinjaa Korpiselän kautta. Tiestön kunto ei olisi ollut riittävä suomalaiselle turistibussille, joten kulkuvälineeksi oli varattu venäläinen maastobussi riittävällä maavaralla. Hyvästä maavarasta huolimatta kuoppia riitti jokaiselle.

Tolvajärven sotahistoriasta kertoili matkanjärjestäjä ja opas Bair Irincheev. Tutuiksi tulivat niin makkarasota, Hirvassalmi, Kotisaari, Kivisalmi kuin matkailumajan valtaus. Vuonna 1938 valmistunut Tolvajärven matkailumaja on edelleen alueen jyhkeä muistomerkki. Vuosienkin jälkeen siitä on kellari ja ensimmäinen kerros jäljellä. Majan rauniot sijaitsevat korkean jyrkkärinteisen harjun laella. Tolvajärven harjuja on verrattu Punkaharjuun, eikä suotta. Pitkä jyrkkärinteinen harjumuodostelma halkoo järvimaisemaa.

Sunnuntaiaamuna matka päätettiin laskemalla sepele Pälkjärven sankarihautausmaan muistomerkille. Pirkkalan Reserviläiset ry:n puolesta sepeleen laskivat yhdistyksen puheenjohtaja Pertti Luoma ja Antti Maunuksela.